

Fylkesmannen i Buskerud Miljøvernavdelingen	Inspeksjon ved Ustaoset avløpsrenseanlegg, Hol kommune	Endelig Rapport nr. 2008.004.I

Virksomhetens adresse:	3576 Hol	Førrige inspeksjon:	-
Organisasjonsnummer:	944 889 116	Tidsrom for inspeksjonen:	5. februar 2008
Fylkesmannens arkivnummer:	461.2	Antall sider i rapporten:	7
Kommune:	0620 Hol		
Tilstede fra virksomheten:	Hallgrim Berg Dag Arne Halvorsen Hossein E. Karganrood Ulf Skogsrud	Tilstede fra Fylkesmannen:	Knut A. Moum og Håkon Dalen

1. Rapportens innhold

Rapporten beskriver avvik og andre forhold som ble avdekket ved inspeksjonen.

2. Hovedkonklusjon

Under inspeksjonen fant vi tre avvik på forurensningsområdet. Avvikene gjelder utilfredsstillende rensing av fosfor og organisk stoff, manglende skriftlig risikovurdering og mangelfulle rutiner for kalibrering av vannmengdemåleren. I tillegg varsler vi vedtak om fastsettelse av risikoklasse.

Ustaoset avløpsrenseanlegg fremstod som oversiktlig og med god orden. Vi fikk inntrykk av at anlegget har hatt bra teknisk oppfølging, og at driftsorganisasjonen har høy kompetanse på avløpsrenseanlegg.

Rapport utarbeidet dato: 21.02.08

Godkjent dato: 31.03.08

Sign.:

Sign.:

Håkon Dalen, førstekonsulent

Øivind Holm, avdelingsdirektør

3. Innledning

Fylkesmannen i Buskerud inspiserte den 5. februar 2008 Ustaoset avløpsrenseanlegg i Hol kommune. Formålet med inspeksjonen var å vurdere renseeffekt og utslipp fra virksomheten, se på virksomhetens internkontroll og sjekke virksomhetens kvalitetskontroll for prøvetaking og prøvetakingsutstyr.

Rapporten beskriver avvik og anmerkninger for forhold som ble avdekket under inspeksjonen, innen områder der Fylkesmannen er forurensningsmyndighet. Rapporten gir altså ingen fullstendig tilstandsvurdering av miljøarbeid eller miljøstatus ved Ustaoset avløpsrenseanlegg.

Avvik defineres som overtredelse av krav fastsatt i eller i medhold av forurensningslovgivningen (for eksempel overtredelse av krav i forurensningsloven og forskrifter hjemlet denne loven, eller krav og vilkår fastsatt i tillatelser eller dispensasjoner).

Anmerkning defineres som et forhold som Fylkesmannen mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta miljøet og som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

4. Dokumentunderlag

Dokumentunderlaget for inspeksjonen var:

- Lov nr. 6 av 13. mars 1981 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven)
- Forskrift nr. 931 av 1. juni 2004 om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift nr. 1127 av 12. juni 1996 om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Utslippstillatelse for avløpsvann inkl. overvann fra Hol kommune av 21. mai 2002 (anleggets utslippstillatelse)

5. Omfang

Hovedtema for inspeksjonen var å:

- finne ut om virksomheten har overholdt krav til renseeffekt og utslipp
- se om virksomheten har innført og utøver internkontroll, og vurdere innholdet i deler av internkontrollen
- sjekke hvordan prøvetaking og prøvetakingsutstyr kvalitetssikres

For nærmere spesifisering, se skjema i vedlegg 1.

6. Resultater

Avvik 1

Ustaoset avløpsrensningstillegg tilfredsstilte ikke renskravene for fosfor i 2006 og 2007 og for organisk stoff (KOF_{Cr}) i 2007.

Avvik fra

Utslippstillatelse for avløpsvann inkl. overvann fra Hol kommune av 21. mai 2002 og forurensningsforskriften §§ 14-2 og 14-13.

Kommentarer

Ifølge kontrollprøver fra Ustaoset avløpsrensningstillegg var rens effektiviteten for fosfor (Tot-P) 87 % i 2006 og 82 % i 2007. Kravet til rens effektivitet er 93 % (anleggets utslippstillatelse). I 2007 var tredje laveste rens effektivitet for KOF_{Cr} 61 %, mens tredje høyeste utløpskonsentrasjon var 130 mg O₂/l. Kravene til rens effektivitet og utløpskonsentrasjon er henholdsvis 75 % og 125 mg O₂/l (forurensningsforskriften §§ 14-2 og 14-13). KOF_{Cr} ble ikke målt i 2006. Ved inspeksjonen opplyste representantene for virksomheten at det til tider kommer mye overflatevann inn på anlegget via tilførselsnett. Overflatevannet tynner ut kloakken, og gjør det derfor vanskelig å oppnå ønsket rens effektivitet. Representantene mente også at problemer med diffusor anlegget for flotasjonstrinnet kan ha bidratt til at renskravene ikke ble overholdt i 2006 og 2007. Ustaoset avløpsrensningstillegg er tidligere renoveret, men de siste årene har anlegget vært i en ordinær driftsfase. I en slik situasjon forventer vi at renskravene i utslippstillatelsen og i forurensningsforskriften overholdes. Virksomheten må derfor iverksette tiltak som gjør at Ustaoset avløpsrensningstillegg tilfredsstiller utslippstillatelsens renskrav til fosfor og organisk stoff fremover.

Avvik 2

Ustaoset avløpsrensningstillegg manglet skriftlig vurdering av risiko for fare for forurensning av det ytre miljø.

Avvik fra

Internkontrollforskriften § 5, 2. ledd nr. 6.

Kommentarer

Virksomhetens representanter bekreftet ved inspeksjonen at internkontrollen ved Ustaoset avløpsrensningstillegg manglet skriftlig risikovurdering for fare for forurensning av det ytre miljø.

Følgende funn kan tjene som et eksempel på hva som bør inngå i en grundig risikovurdering: Ved inspeksjonen manglet driftsinstruks til anlegget opplysninger om optimalt pH-område for fellingsmiddelet. Fellingsmidler som tilsettes avløpsvannet er mest effektive innen et gitt pH-intervall. Resultatet av for høy eller for lav pH på avløpsvannet er overforbruk av fellingsmiddel og/eller redusert rens effektivitet. Det er derfor viktig at avløpsrensningstillegg driftes slik at pH i avløpsvannet er innenfor fellingsmiddelets optimale pH-område, og at operatørene ved anleggene kjenner til dette. Dere bør vurdere å utarbeide en driftsinstruks som beskriver betydningen av pH-måling ved anlegget og som angir hvilke målinger som skal loggføres i driftsjournalen. I tillegg vil vi påpeke at driftsinstruks ikke var oppdatert ved tilsynet. Den oppgav for eksempel et annet fellingsmiddel enn det som faktisk brukes ved anlegget.

Virksomheten må sørge for at det blir gjort en risikovurdering, og at det utarbeides tilhørende planer og tiltak for å redusere risikoforholdene.

Avvik 3

Virksomheten manglet avklarte rutiner for kalibrering av vannmengdemåleren.

Avvik fra

Internkontrollforskriften § 5, 2. ledd nr. 6, jamfør forurensningsforskriften § 14-11 og anleggets utslippstillatelse vedlegg 1 punkt 2.

Kommentarer

Ved inspeksjonen opplyste representantene for virksomheten at virksomheten manglet avklarte rutiner for kalibrering av vannmengdemåleren. Pålitelige vannmengdemålinger er en forutsetning for å kunne bestemme avløpsanleggets tilførte forurensningsmengde og utslipp. Det er derfor viktig å ha faste rutiner for å kontrollere vannmengdemåleren. Ifølge forurensningsforskriften § 14-11 skal vannføringen måles med en usikkerhet på maks 10 % når prøver tas.

Retting av avvik

Virksomheten plikter å rette avvikene. Vi ber om å få en skriftlig bekreftelse når forholdene er brakt i orden, sammen med opplysninger om hva som er gjort for å rette avvikene.

Frist for retting av avvik og skriftlig tilbakemelding: 1. juni 2008.

7. Diverse

Varsel om vedtak om fastsettelse av risikoklasse

Virksomheter med tillatelse etter forurensningsloven skal plasseres i en risikoklasse (se forurensningsforskriften §§ 39-3 og 39-6). Risikoklassen skal angi forurensningspotensialet til virksomheten. Plassering i risikoklasse har betydning for hvor ofte en virksomhet vil bli inspisert av forurensningsmyndigheten, og for hvor stort gebyr virksomheten må betale for hver inspeksjon (se tabell 1).

Tabell 1. Grunnlag for fastsettelse av risikoklasse for avløpsrenseanlegg, gjennomsnittlig tilsynsfrekvens og gebyr for inspeksjon.

Risikoklasse	Utslipp	Resipient	Inspeksjon	Revisjon	Gebyr for inspeksjon (kr) (per 01.01.08)
1	Store Store	Svak Middels	Hvert 4. år	Hvert 4. år	18 200
2	Store Moderate	God Svak	Hvert 6. år	Hvert 6. år	13 700
3	Moderate Små	Middels Svak	Hvert 3.-4. år	-	10 500
4	Moderate Små	God Middels	Hvert 6.-8. år	-	4 100

I utslippstillatelsen for avløpsvann fra Hol kommune av 21. mai 2002 er det ikke fastsatt risikoklasse for Ustaoset avløpsrenseanlegg. Total tilført mengde organisk stoff (KOF_{Cr}) til Ustaoset rensesanlegg var ca. 14 tonn i 2007, mens restutslippet til resipienten var i underkant av 3 tonn (prøveresultater fra Hol kommune). Resipienten til rensesanlegget er Ustevatn. Vi vurderer det slik at utslipp og potensialet for utslipp fra rensesanlegget er lite, og at resipienten er svak. Vi varsler derfor følgende vedtak:

Ustaoset avløpsrenseanlegg plasseres i risikoklasse 3. Hjemmel: Forurensningsloven § 11, jmfør forurensningsforskriften §§ 39-3 og 39-6.

8 Vedlegg

1. Oversikt over områder som ble dekket under inspeksjonen, 2 s.

Vedlegg 1

Følgende områder ble dekket under tilsynet:

Hovedtema		Sjekk
A. Internkontroll		
	1. § 4 Plikt til internkontroll	X
	2. § 5.1 Ha tilgjengelig/ha oversikt over lovverk og krav	X
	3. § 5.2 Opplæring av og informasjon til arbeidstakerne	X
	4. § 5.3 Medvirkning fra arbeidstakerne	
	5. § 5.4 Implementerte og dokumenterte mål for miljøarbeid	X
	6. § 5.5 Implementerte og dokumenterte ansvars-, myndighets- og organisasjonsforhold	X
	7. § 5.6 Dokumentert risikovurdering, planer og tiltak	X
	8. § 5.7 Implementerte og dokumenterte rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav	X
	9. § 5.8 Dokumentert tilsyn og vedlikehold av IK-systemet	X
	10. § 6 Samordning	
B. Prosessanlegg	Karakterisering	
	1. Utslipp regulert i krav, luft	
	2. Utslipp regulert i krav, vann	X
	3. Utslipp ikke regulert i krav, luft og vann	
	4. Utslippskontroll luft	
	5. Utslippskontroll vann	X
	6. Drift av utslippsrelatert prosess og renseutstyr	X
	7. Vedlikehold av utslippsrelatert prosess og renseutstyr	X
	8. Utslippsreducerende tiltak og installasjoner	X
	9. Støy	
	10. Diverse	
C. Produksjons-/forbruks-avfall		
	1. Ulovlige utslipp til luft og vann fra deponi	
	2. Ulovlige avfallstyper som leveres til behandling/deponi	
	3. Utslipps- og avfallskontroll ved deponi	
	4. Drift og vedlikehold av deponi	
	5. Utslippsreducerende tiltak og installasjoner ved deponi	
	6. Kildesortering	
	7. Forskrift om registrering av avfallshåndtering	
	8. Forskrift om brunt papir	
	9. Forskrift/avtale om kasserte dekk	
	10. Forskrifter/avtaler om emballasje	
	11. Annet regelverk som regulerer produksjons-/forbr.avfall	
	12. Diverse	

Hovedtema		Sjekket
D. Farlig avfall		
	1. Levering og deklarerer av farlig avfall. (Avfallsforskriften § 11-8, § 11-12)	
	2. Lagring og merking av farlig avfall (Avfallsforskriften § 11-5)	
	3. Forskrift om miljøskadelige batterier og akkumulatører	
	4. Spilloljerefusjonsordningen	
	5. Forskrift om grensekryssende transport av avfall	
	6. Forskrift om forbrenning av spillolje	
	7. Rammekrav (typer avfall, mengder, type prosess) for innsamlere/behandlingsanlegg for farlig avfall	
	8. Krav til innsamlere/behandlingsanlegg for spesialavfall om journalføring og samarbeidsavtale med Norsas	
	9. Annet regelverk som regulerer farlig avfall og farlig avfallshåndtering	
	10. Diverse	
E. Kjemikalier		
	1. Lagring av kjemikalier (PK-loven § 3, F-loven § 7)	X
	2. Kjemikalieinformasjon råvarer/ferdigvarer (PK-loven § 3)	
	3. Helse- og miljøfaremerking (forskrift om klass., merking mv. av farlige kjem. – Merkeforskriften)	
	4. Forskrift om HMS-datablad	
	5. Deklarering til Produktregisteret (Merkeforskriften)	
	6. Regelverk for ozonreduserende stoffer	
	7. Forskrift om forhåndsmelding av nye stoffer	
	8. Forskrift om eksport/import av visse farlige kjemikalier	
	9. Forskrift om vurdering og kontroll av risikoer ved eksisterende stoffer	
	10. Begrensningsforskriften	
	11. Substitusjon / utfasingskjemikalier	
	12. Annet kjemikalierregelverk	
	13. Diverse	
F. Beredskap		
	1. Varslingsplikt	
	2. Risikoanalyser	X
	3. Personellressurser	
	4. Materiellressurser	
	5. Opprydding/overvåking etter akutte utslipp	
	6. Beredskapsplan	
	7. Diverse	
G. Diverse		
	1. Endringsbehov i tillatelsen	
	2. Egenrapportering	X
	3. Uhellsrapportering	